

Выходить у Львовѣ
по два (крѣмъ недѣль и
гр. кат. святѣ) о 5-ой го-
динѣ по полудни.

Администрація и
Экспедиція подѣ ч. 8
улицы Чарнецкого.

Редакція подѣ ч. 4
улицы св. Антонього.

Письма принимаютъ ся
лишь франкованіи.

Рекламація неопе-
чатаній вольнѣй бѣдъ порта.
Рукописи не свертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львовской“.

Предплата у Львовѣ
въ Администраціи „Газеты
Львовской“ и въ ц. к. Ста-
роствѣхъ на провинціи:

на цѣлый рокъ 2 вр. 40 к.
на пѣть року . 1 вр. 20 к.
на четверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . . 20 к.
Поодинокое число 1 кр.

Зъ почтовою пере-
сылкою:
на цѣлый рокъ 5 вр. 40 к.
на пѣть року 2 вр. 70 к.
на четверть року 1 вр. 35 к.
мѣсячно . . . . . 45 к.
Поодинокое число 3 кр.

Ч. 51.

Вторникъ 5 (17) Марта 1891.

Рокъ I.

Переглядъ політичный.

Минувшій тыждень не принѣсь ничъ
важнѣйшого въ политикѣ. Въ Австріи одбували
ся дальшій выборы до Думы державной, ко-
трыхъ вѣрнѣй образъ представимо читателямъ
по скѣнченію послѣднихъ выборовъ.

Переговоры въ справѣ торговельного дого-
вору тревають и есть надѣя, що вскорѣ приїде
до підписаня угоды. Крикуны нѣмецкїи, аграр-
исты утухли, за то правительство нѣмецке
перше такъ уступчиве зачинае нынѣ стало
стояти при своихъ вимогахъ. Есть однакъ пе-
внѣсть, що дотепершій переговоры зрванїи
не будутъ. По підписаню договору того при-
ступить правительство до навязуваня умовъ
зъ другими державами.

Угорска Дума державна одбула на дняхъ
послѣдне засѣданье передъ святами, и одложе-
на зѣстале до дня 13 цвѣтня.

Въ Нѣмеччинѣ въ послѣднихъ дняхъ
уступило двоухъ мужѣвъ, першїи министръ
Гослеръ, котрого димисію цѣсаръ принявъ,
и б. п. дръ Людовикъ Виндгоретъ, голова
центрумъ католицкого. Яка рѣзняца въ обоухъ!
Наколи першїи, мимо тѣлькѣтнѣго своего уря-
дованя уступае нѣкимъ не пращаный и усту-
пленье его узнають всѣ за щастье для держа-
вы, за другимъ жалуютъ всѣ, почавши бѣдъ ка-
толикѣвъ, а скѣнчивши на протестантахъ, зъ
хочъ зъ послѣдними стоявъ ѣтъ въ вѣчнѣй борбѣ.
Страта се для державы знатна и великой по-
літичной ваги, бо якъ правдиво зазначила
Germania, бувъ се мужъ, безъ котрого годѣ собѣ
погадати репрезентации справы католицкой.

Не можна чогось подобного сказати
о уступившѣмъ министрѣ Гослерѣ. Слѣпе

орудіе въ рукахъ кн. Бисмарка такимъ са-
мымъ зѣставъ и пѣзнѣйше. Закипѣлый въ не-
нависти до Славянъ, а именно Полякѣвъ, цѣ-
лу свою дѣяльність звернувъ здаеь на тое,
щобы вынародовити Познаньщину. Уступле-
нье его, цѣлкомъ не ѣдмѣнне бѣдъ уступленя
вѣсхъ давнѣйшихъ сторонникѣвъ кн. Бисмар-
ка. Не тайне ще передъ кѣлькома мѣсяцями,
ѣдкладало ся зъ дня на день, ажъ опѣсла
„станъ здоровля“ погрѣшивъ ся о стѣлько, що
конечнымъ оказуе ся принятье димисіи давно
уже пѣдсеуненой. Но уступившїи министръ
бувъ вже послѣднимъ приклонникомъ старыхъ
порядкѣвъ. Цѣсаръ нѣмецкїи, окруженїи те-
перъ людьми дѣбраными, приклонными его во-
лѣ, безъ взгляду на се, годять ся зъ нею
чи нѣ.

Кандидатура посольска Бисмарка зацѣка-
влюе цѣлу прасу. Два давнїи таборы стануть
супротивъ себе, бисмарковцѣи и соціалисты, ока-
же ся, кто сильнѣйшїи. Уже теперъ предви-
джують стислѣйшїи выборъ. Многїи часописи
запытують, до якои партїи приступити Би-
маркѣ? Правдоподобно, що схоче ѣтъ утворити
свою партїю особну, котра стане ся може не
конче прїятною парламентарови.

Баварія обходила роковины 70 лѣтнихъ
уродинъ своего князя регента. По тѣи Причинѣ
выславъ цѣсаръ письмо гратуляціине до юби-
лѣта, зазначаючи въ немъ, що погляды ихъ
и стремленя суть однакїи. Загаломъ, цѣсаръ
Вильгельмъ користае зъ каждой спосѣбности,
щобы заявити свои погляды и лагоднымъ зно-
шеньемъ ся позыскуе собѣ мужѣвъ, на якихъ
опѣсла числити може. Політика така звичайно
не заводитъ.

Россія якъ звичайно газдуе на востоцѣ.
По двоухъ мѣсяцяхъ неприсутности, вернувъ те-
перъ до Румунїи посольъ російскїи Хитрово.
Причина его неприсутности розъяснила ся до-

перва що-но. Показало ся, що п. Хитрово до-
магавъ ся бѣдъ бувшого презеса кабинету, пана
Ману, выдаленя зъ Румунїи двоухъ пѣдозрѣ-
лыхъ о нигилизмъ нѣдданныхъ російскїихъ.
Отримавши ѣдповѣдь ѣдмовну освѣдчивъ, що
выѣзджаетъ и поверне ажъ по уступленю п.
Ману и додержавъ слова, бо приѣхавъ до Бу-
карешту въ два днѣ по заименованю п. Фльо-
реску презесомъ кабинету, въ складѣ котрого
входитъ звѣтнѣй Руссофиль п. Catargiu, яко
министръ скарбу. Хитровъ звернувъ ся до
нового министра справъ внутрѣшнихъ зъ сво-
имъ жаданьемъ и два Россїяне муѣшли выѣ-
хати зъ Румунїи. Стало ся, якъ хотѣвъ зга-
данный посольъ російскїи, а заразомъ показало
ся, кто паномъ въ Румунїи. Дивна се рѣчь.
Румуны угорскїи жалкують ся на мадыризо-
ванье ихъ дѣтей. Чомужъ не подивлять ся
они на то, якъ въ властивѣи ихъ колебелї,
въ Румунїи, Россїяне роблять що хотять, або
якъ страшна доля братей ихъ зѣстоячихъ въ
Бесарабіи пѣдъ Россїєю? Здаеь, що тогды не
робили-бы тѣлько крику безпотребного.

По перенисцѣ, може не найетстичнѣйшѣи,
Гарашанина зъ королемъ Милянѣмъ, утихло
въ Сербїи. Регенція хоче вызыскати присут-
нѣсть короля Миляна въ Бѣлградѣ на то, що-
бы довести до якогось можливого порозумѣня
межи королемъ а Наталїєю. Ристичъ пропонуе
Милянови, щобы позволивъ королевѣи на ви-
дженье ся зъ сыномъ Александрѣмъ въ дняхъ
святочныхъ, пѣдъ условїемъ, що королева зъобо-
вяже ся не забурювати супокою публичного.
На пѣдставѣ давного зѣволеня королѣвского
мае министръ вѣины выслати 20 офицїрѣвъ
до Россїи, де будутъ они дальше образу-
вати ся.

Франція радить въ парламентѣ о Терми-
дорахъ, образахъ и перегонахъ кѣнскихъ

КРЕСТЬ НА СТЕПѢ.

(Перекладъ въ I. Корженьовского).

(Дальше).

Щобы вже не роздѣляти ся, высѣли зъ
повозу и Калинецка пѣдала гадку, щобы пѣ-
хотю йти до табору. За данымъ знакомъ Се-
менъ погнавъ, за нимъ рушивъ Михайло, ко-
тросу пыльно було дѣстати ся до товариства
добрыхъ людей и побачити чи будетъ жолобы
для коней, а полковникъ подавши руку тѣтцѣ
и не довѣряючи майже очамъ своимъ, що мае
побѣчь себе тоту, котра заняла мѣсце въ его
серцю, вѣвъ дамы до табору, котрый чимъ разъ
яснѣйше ѣдбивавъ ся на сѣрѣмъ степѣ и при-
гадувавъ собою Востоку, и житье его повне
посезїи, его любовь, повну огня, глубину и
бурливу.

III.

Закимъ дѣйдутъ они до шатеръ, приди-
вѣвъ ся житю того Бедуина украинского,
щобысьмо могли пересвѣдчити ся, якъ урядивъ
ѣтъ его и чи мавъ досыть причинъ полюбити
се мѣсце, де чувъ себе такъ свободнымъ и зъ
ѣднѣи зъ якогось гордостїю глядѣвъ на дрѣбнїи
забѣги людскїи и пустоты, и еще дрѣбнѣйшїи
утѣхи людского товариства.

Вандрѣвче помешканье полковника, скла-
дало ся зъ кѣлькохъ шатеръ рѣжной величины,
за порядкомъ уставленныхъ. Всѣ были зробленїи
зъ полотна, выбѣленого доцемъ и вѣтромъ
степовымъ, пѣдшиванїи штучно и умѣтно ста-
влянїи. Въ серединѣ бувъ наибѣльшїи, въ ко-
трѣмъ мешкавъ самъ полковникъ. Дѣлила го
на двѣ части проста стѣна, уряджена зъ кѣль-
кохъ мѣцныхъ палѣвъ, обтягненихъ на обѣ
сторони полотномъ. Часть звернена на всхѣдъ,
замкнена зѣ всѣхъ сторѣнъ, составляла покѣи
досыть обширный зъ двома ѣкнами, прислонен-
ными фиранками. Покѣи сей мавъ зазвычай
но видъ жовнярскїи. Лѣжка зѣ свѣжого сѣна,
шкѣброу лосевою прикриты, шкѣбряна подушка,
а на стѣнѣ много рѣжного оружїя, ѣтъ, и все
прибранье.

Нынѣ покѣи сей бувъ прибранный мовъ
найкрасша гостинна палата. Цѣлый выложе-
ннѣй дорогимъ турецкимъ дываномъ, стѣны
окриты были матерїєю, два лѣжка зъ пышными
матерапами стояли у боку, у стѣлѣ высѣли двѣ
лямпы алябастрѣи а на середнѣи стѣнѣ богате
зеркало, пѣдъ котрымъ стоявъ стѣлѣ прикриты
тѣи аксамитомъ и заложеныи всякими прибо-
рами до туалеты. Друга часть, отворена на
западѣ, становила мовъ бы галерїю, прикриты
широкимъ, плоскимъ дахомъ, опертымъ на че-
тырѣохъ тонкихъ стовпахъ, до котрыхъ приси-
ленїи были фиранки.

Галерїя ся, то улюблене мѣсце полков-
ника, тутъ крѣвъ ся ѣтъ звичайно передъ
спекою, тутъ сидѣвъ днями цѣлыми и читавъ.
Нынѣ и та часть шатра, богато прибраного,
ѣддана була на услугу пань. Призначивши
такъ для нихъ цѣле шатро, велѣвъ полковникъ
добудовати еще два малїи для прислуги.

Самъ полковникъ перенѣвъ ся до одного
зъ подальшихъ и меншихъ шатеръ, где було
легке пѣддаше для вѣрнѣго и выпещеного
арабчика, котрого привѣвъ зѣ собою зъ Альепо.
Дальше, йшли шатра назначенїи для службы,
зложенои зъ шѣстехъ козаковъ, пѣдъ прово-
домъ Семена; на лѣво була помѣщена пекарня,
креденѣ и мешканье для слугъ кухонныхъ.
Дальше йшли пѣддаша, о котрїи такъ дуже
ѣбае Михайло и где стояли конѣ повозовїи фѣр-
маньскїи и козацкїи. Въ тѣмъ мѣсци була зъ
великимъ трудомъ выкопана керница.

Все то займало значну просторонь, все
було въ наибѣльшѣи порядку и чистотѣи и
ѣдъ пѣвночи охоронене кѣлькома стѣртами
сѣна, котрїи въ каблукъ, одна при другѣи
установленїи, ломили еслу ѣстрѣи вѣтру. Було
тамъ и добре и весело всѣмъ. Добре, бо панъ
добрыи бувъ, не много потребовавъ для себе,
бо памятавъ о товаришахъ своихъ, бо хотѣи
самъ сумный, хотѣвъ, щобы другимъ весело
було. А всего було тамъ до волѣ. И птиця
домова и дичина въ степѣ убита, и коровъ
кѣлькавайцѣи давало молоко, стадо баранѣвъ

тымчасомъ народъ гине зъ голоду и нужды. Зима сегоднѣшня заповѣла Франціи страшну нужду, яка жеде хлѣборобѣвъ французскихъ слѣдующаго року. Забѣги правительства, щобы въ парламентѣ выпросити кредитъ на запомоги для потерѣвшихъ одъ зимы, находятъ сильну оппозицію.

Италія пѣдноситъ ся на ноги. Рудині заводитъ оцадности де може, а заразомъ старае ся о скѣлко симъ о порозумѣнне зъ Франціею. И зъ одной и зъ другой стороны справа та не находить оппозиціи. Италія въ союзѣ зъ Франціею могла бы ся двигнути значно. Чи двигне ся однакъ? Буде то залежати одъ того, чи оппозиція скоче хоть бы разъ вернути до розуму и не интерпелювати вѣчно министра о его ѳдносны до державы, зъ котроу союзъ бувъ бы спасеннымъ для Италіи. Оппозиція италійска звычайно выступае тамъ, де ходитъ о найжизненнѣйшій для державы рѣчи.

Страхъ, якъ голосно говорятъ о силѣ Россіи *Петербургскіе Вѣдомости*: Наша граница зъ Турціею — говорятъ они — давнѣйше такъ невыгодна зѣ взглядѣвъ стратегичныхъ, теперъ стала ся сильною и не доступною. Наше становище на Кавказѣ и въ краю закавказкомъ грѣзне и могуче; загаломъ Кавказъ, котрый перше поживавъ стѣлько войска, теперъ есть величезнымъ нашимъ фортомъ, зъ котораго войска дѣлати можуть на все стороны. Та сила не зменшитъ ся, если одна часть войска буде перенесена на западъ царства, котре граничитъ „зъ могучимъ сусѣдоу“. Мова тутъ о Нѣмцяхъ. То дивно однакъ, чому Россія, котра зъ одной стороны на все стороны манифестуе свои змаганя покоеві, такъ сильно дбае о свои границѣ. Нѣмцѣвъ майже бояти ся не ма що, они далеки одъ всякой гадки про войну.

Дръ Людовикъ Виндгоретъ.

Зъ горемъ невысказанымъ передають собѣ католики нѣмецкій сумну вѣсть, що найвѣрнѣйшій зъ найвѣрнѣйшихъ межи ними, першій защитникъ правъ св. Цекви, дръ Людовикъ Виндгоретъ упокойв ся. Ударъ сей майже нечаянній горестно ѳдбивае ся не лишень на всѣхъ католикахъ нѣмецкихъ, ѳдчуе его цѣлый свѣтъ, такъ якъ свѣтъ цѣлый хиливъ голову передъ чеснотами покѣйника. Дръ Людовикъ Виндгоретъ уродивъ ся дня 17 сѣчня 1811 р. въ Кальденгофѣ, въ повѣтѣ оснабрикскомъ. По укѣн-

и волѣвъ пасло ся въ степѣ. Все то зѣдало двѣрня, попиваючи одъ часу до часу горѣвкою, котра була въ рукахъ Семена, и котрой не позволивъ нѣколи и нѣкому надъжужити. Лишень тогды оказувавъ ся слуга той ласкавѣйшимъ, коли панъ позволивъ погуляти, коли вечеромъ наложивши собѣ огонь, и усѣвши при нѣмъ, пускали до кола чарку и при теорбанѣ спѣвали думки украинскій, котрыхъ тоскна нота несла ся по степѣ розлогѣмъ.

До такого то кочовища привѣвъ полковникъ нашій панѣ. Застали они повѣзъ вже передъ шатромъ, Михайло выкладавъ вже конѣ, а дѣвки прислужни зносили при помочи козакѣвъ пакунки.

— Такъ одже въ той красной полотняной палатѣ умѣщуете насъ нане полковнику — посетитала Калинецка?

— Зробѣтъ панѣ ласку и пріймѣтъ шатро се на нѣчлягѣ. Розгостѣтъ ся, а если чого бракне, то не забувайте, що се пустыня.

— То пустыня, пане полковнику — сказала знову Калинецка, подаючи ему руку — то пустыня, въ котрой геніи будують для поѳорожныхъ палаты и тамъ кормлятъ ихъ солдошчани.

Усмѣхнувъ ся полковникъ, стиснувъ легко подану собѣ руку, и ѳдѣйшовъ.

(Дальше буде.)

ченю наукъ гимназіяльныхъ посвятить ся ставнови духовному, пѣзнѣйше однакъ ѳддавъ ся студіямъ правничимъ. Укѣнчивши ихъ, осѣвъ яко адвокатъ въ Оснабрику. Въ р. 1847 зѳставъ онъ совѣтникомъ высшаго суду апелляційного въ Целле, въ роцѣ 1849 яко членъ низшой Избы ганверской, боровъ ся всеми силами противъ геґемоніи Прусѣ. Въ роцѣ 1851 зѳставъ выбранній президентомъ Избы ганверской и въ томъ еще роцѣ покликано го до министерства Шеле. Въ роцѣ 1862 яко министр правосудія, старавъ ся о примиріе Ганверу зъ Австріею. Въ роцѣ 1865 уступивъ зъ министерства, а по прилученю до прусѣ Ганверу, станувъ на чолѣ оппозиціи веґфидцкой противъ Прусамъ.

Въ роцѣ 1867 выбравъ го округъ выборчій Лингенъ-Меппенъ посломъ до парламенту пѣвнѣчно-нѣмецкого и до сойму прусского. Въ интересѣ б. короля ганверского розвинувъ тогды енергичну дѣяльність въ цѣли зверненія ему маатку дому ганверского, и заключивъ въ роцѣ 1867 ѳдповѣдну угоду зъ прускимъ правительствомъ. Въ р. 1869 бравъ участвъ въ конгресѣ свѣтскихъ католикѣвъ нѣмецкихъ и пѣдписавъ адресъ до епископѣвъ прускихъ противъ неомыслности панѣ римскихъ. Въ лѣтахъ 1870 и 1871 зѳорганизовавъ въ парламентѣ нѣмецкомъ сторонництво католицке, на котрого чолѣ стоявъ до послѣдней хвилѣ, выступуючи всегда противъ всякимъ уставамъ выятковымъ, въ оборонѣ правъ Церкви католицкой и попираючи щиро и горячо прямованя „Кола польского“. Дня 17 сѣчня с. р. обходивъ Виндгоретъ 80 лѣчну рѣчницю своихъ уродинъ и зъ той причины одежавъ зѳ всехъ сторонѣвъ незчислений доказы глубокой симпатіи.

Досить сказати о нѣмъ то, що на дняхъ писала, *Freisinnige Ztg.*, органъ цѣлкомъ противній политичнымъ переконанямъ Виндгорета: Немае онъ анѣ одного ворога особистого въ райхстагу и въ соймѣ прускомъ, що значить много у мужа, котрый черезъ 14 роковъ горячій бравъ удѣлъ въ борбахъ политичныхъ.

Нынѣ дръ Виндгоретъ уступивъ зъ поля свои дѣяльности но уступивъ якъ пристало на него. Трудячий ся до послѣдней хвилѣ, середѣ труду замкнувъ очи и спочивъ на вѣки. Но дѣло, котрому онъ давъ починъ, не загине. Зъ зерна, нимъ засѣяного повстануть другіи мужѣ, перенятіи его духомъ, готови на все за св. Церковь и еи права. А имя его глубоко записане въ сердцахъ всѣхъ щирыхъ католикѣвъ и записане буде ажъ до найдалѣйшихъ поколѣнъ, бо: „праведникъ не умретъ, а живъ будетъ, и память его отъ рода въ родъ“.

Переглядъ Часописей.

Моск. Вѣдомости кидаютъ ся сильно на б. министра финаневъ Дунаевского. Отъ що пише згадана часопись: „На Дунаевского, кто лишень придививъ ся его политичѣ, не глядитъ якъ на Славянина, но якъ на Поляка-станчика, с. е. належачаго до того польского сторонництва, котре потрафитъ зречи ея всего, но не ѳдступитъ одъ гадки ѳдбудованя старои шляхоцко-кльерикальной рѣчипосполитой. Дунаевскій есть представителемъ того польского сторонництва, котре сполучить ся зъ кимъ небудѣ, кобы лишень противъ Россіи, щобы еѣ ослабити и скрѣпити надѣю возстановленя Польщѣдѣ моря до моря. Зъ той то причины, вытерпѣли много русскіи въ Галичинѣ, терпѣли Молодочехи, терпѣли балканскій Славяне, котри мають тѣлько ѳдваги, що не вырѣкають ся Россіи. Не пѣдлягае сумнѣвови, що нѣколи не страдала такъ галицка Русь, якъ пѣдчасѣ десятилѣтнего володѣнця министра Дунаевского“.

Говорити не ма тутъ що богато. Досить сказати, що пишуть се *Моск. Вѣд.* Ставати тутъ въ оборонѣ тѣлько заслуженого дра Дунаевского, булобы за великимъ пониженемъ его самого. Каждый знае добре, що все написане въ дневникахъ, якъ *Моск. Вѣд.* именно де иде о справы галицкій, треба противно розумѣти. Мы радилибы, лишень *Моск. Вѣд.*, щобы схотѣли они зѣ ойѣки выпустити Галицку Русь. Она нѣколи не признавала ся ея до побратимства зъ Россіею и для того не потребовала ся еѣ

вырѣкати. Если страдала Русь Галицка, то певно не черезъ министра Дунаевского а лишень черезъ тыхъ русскихъ, що признають ся до Россіи. Если онихъ *Моск. Вѣд.* иде: возьмѣтъ собѣ ихъ, мы дамо собѣ рады. Свѣй знайде своего, а Галицка Русь може выѳдобуде ся зѣ пѣдъ крыль непрошенныхъ опѣкунѣвъ.

Русское Слово до громады „великихъ“ и достойныхъ „вѣковѣчной славы“ галицкихъ „русскихъ“ зачислило и Бойка зѣ Кошелева, помѣщуючи на передній сторонѣ послѣднего числа его портретъ. Вѣдай перебрало ся вже славныхъ мужѣвъ на галицкѣй Руси, коли за ними ажъ въ Кошелевѣ шукати треба. Бѣтъ чимъ величати ся передъ свѣтомъ и то ще такою личностею, котра за скандалъ въ Церквѣ и пѣдбурюванье народа противъ священства мае на дняхъ ставати передъ судомъ. Яке ѳхало таке зѳдбало.

Д О П И С И.

Въ доказъ свои безпарціалности, Редакція сею допись, прислану еи въ оборонѣ поважного учительского стану, помѣщуе безъ змѣны:

Часописи довжний высказувати правду, розвивати почутѣ справедливости и простувати блудній мнѣнйя межи сусѣбностею. Тому то и прикро подѣбувати въ нихъ несправедливый розсудъ, а тымъ болѣе кривдячій невинно много людей найщирше и зѣ посвященемъ трудячихъ ся для загального добра, та для лѣпшой будучности краю.

Въ 44 числѣ *Народной Часописи* дописуватель Автономъ заатакувавъ сильно народне учительство, а навѣтъ и цѣле шкѣльництво. Що правда, то належало-бы институціи зѣ особами не солидаризовати, бо то навѣтъ не коньче безпечно для самой институціи, — але въ згадѣдѣ „Дописи“ безцеремонно ѳдстало ся и семинаріамъ и системови шкѣльному и цѣлому шкѣльництву въ чамбулѣ.

Кому есть знане сельско-громадске житѣе, той въ „Автономѣ“ чого иншого дочитае ся, нижѣ було намѣренемъ Веч. дописувателя; але несвѣдомымъ взаимнымъ ѳдношенѣмъ и обставинѣмъ сельского населеня выдати ся може, що той „либеральный“ учитель, то неограниченій панъ свои воли и сила, перемагаючи на умы и души громадянѣ, такъ, що своимъ индеферентизмомъ потягае за собою всѣхъ и зводитъ зѣ дороги моральности. Оно такъ не е.

Давно, колись, могло удати ся тое, але теперъ учитель того рода не удержавъ-бы ся на селѣ. А, народъ нашъ на стѣлько мае здравого розсудку, що морального веденя жадае одъ когосъ компетентнѣйшого, якъ сельскій учитель.

Повторю: *Amicus magister, sed magis amica veritas.* — Кто въ селѣ *magister* въ повнѣмъ и природномъ смыслѣ? Не мають ся за такихъ саміи теперѣшній учитель, — и сельска сусѣльность за такихъ ихъ не узнае. — Бѣдненькій, спрацюваній, згрызеній учитель, нѣ добре нѣ зле не може нѣкому учинити, бо впливы и средства его дуже обмеженіи. Онъ плекае въ серцю искорку почутя обовязку, а трудъ его для общего добра ограничуе ся лишень стѣнами школы. Для себе нѣчого онъ не потрѣбуе одъ громады, на платнѣ касы онъ буджетъ свой основавъ, але если хотѣвъбы чого, то лишень для добра школы. Тымъ часомъ подѣбуе самыхъ неприятелѣвъ школы, навѣтъ въ тыхъ, на котрыхъ наиболѣе уповавъ, що они зѣ своего характеру будутъ помѣчній въ его тяжкомъ трудѣ. Они для особы учителя бувають ще якъ будѣ влядными и дружелюбными, але для школы они часто неприятелями. Зѣ того походять всякы неѳдоволения, квасы и затрудненя школѣ въ выповненю еи задачи. А якъ ще, борони Боже, вмѣшае ся политика, то тогды вже цѣлковита бѣда. Тогды, що ся злого дѣя въ селѣ, всему учитель виновный, мовъ пѣвень въ байцѣ. Скрупулятно слѣдять за его поступками и найневиннѣйшій критикують.

Не сама школа тѣлько выховувати може поколѣннѣе молодежи, але спѣльно зѣ родительскимъ домомъ и пѣдъ проводомъ слугъ св. Церкви. Тымчасомъ нынѣ бувае часто школа

зовсімъ изольована, а навѣтъ явно підозрѣвана о злу волю.

Зб злого поведеня молодежи внѣ школы не можна ще якъ пише „Автономъ“ судити о недостатку карности, бо школа одного дня безъ карности существовати бы не могла. Але инакше житие молодежи въ школь, а инакше по за школою, де учителя не ма, а нѣхто зъ старшихъ не старає ся вздержувати молодѣжь одъ злого поведеня.

„Автономъ“ нарѣкає, що въ Ш. не бдали ему належного поклону и не ушанували священника. Сельскій дѣти не суть еще на стѣлько вправнѣ въ розбзнаваню по одежи людскѣ достойнства, щобы въ приязномъ могли бдѣ разу спбзнати священника и привитати. Они и власного Душпастьрля ледво знають; а то для того, що учать ся въ школь и кнчать закресъ наукъ, а пароха ледво кѣлька разъ на рочномъ испитѣ и хйба лишъ въ Церквѣ бачили. Много дало бы ся писати о томъ предметѣ, але не выпадає и рамы дописи ограниченѣ.

Що до взаимныхъ бдносинъ школы до дому родительского наведу тутъ лишъ одинъ примѣръ. Хлопця прихопленого на грубой крадежи завѣвъ учитель до дому бтица, просячи, щобы по бтицѣвски его укаравъ. Отець сказавъ: „має бнъ красти, то до школы не буде ходити.“ Хлопцеву була утѣха, а учитель стративъ ученика.

Автократъ.

Зъ Збаража.

Дня 14 марта бдбуло ся въ Збаражи въ церквѣ парохіальной набоженство за душу бл. п. Роберта Сасъ Терлицкого, совѣтника Намѣстнична, заходомъ и стараньемъ п. старосты Кавцкого. Спѣвану службу божу бдслуживъ о. Райтаровскій парохъ зъ Лубанокъ, а тихій о. службы божій бделужили рѣвночасно о. дръ Костенкій парохъ зъ Збаража, о. Крупинскій гвардіанъ оо. Бернардиновъ и о. Краснопера сотрудникъ. Крѣмъ урядниковъ ц. к. староства и уряду податкового бачили мы мѣщанство мѣщеве згромажене около гарно пристроеного катафалка.

Дня 10 марта згорѣло у насъ двѣ хаты мѣщанскій причина огню неосторожнѣсть — шкода неубезпечена около 600 злр.

Дня 12 марта въ день згорѣло въ Лубанкахъ пов. збараского 5 загородъ сельнскихихъ: причина огню неосторожнѣсть дѣтей.

Повѣни.

Нынѣ подаемо дальшій вѣдомости о нещастѣ, яке повѣни на нашъ край, якъ и де инде наводять: Застава криги на Днѣстрѣ вже усунена. Леды рушили, заходить лишень обава, щобы криги не ушкодили мосту на Днѣстрѣ.

Вылевы Дунайца и Рабки нанесли значнѣ шкоды окрестнымъ селамъ и зничили много моствъ.

Висла по нашбй сторонѣ вернула въ звичайнѣй границѣ. Вода уступає, но страшнѣй видъ спустошеня представляє ся тамъ, де залила она цѣлы села. Хаты и будынки розваленѣ, товаръ погибъ. На озимину нема що чисити. Нужда страшена.

Дунай прибирає надмѣрно, а низше положенѣй части Вѣдня цѣлкомъ залитѣ. Вчера о годинѣ 10 рано бувъ Дунай майже вѣльный бдѣ криги, коли наразъ пришла страшна филля, нищачи все по дорогахъ. Кѣлькохъ фѣрмановъ, знаходячихъ ся зъ кѣнями на берегу, где зсыпували вывоженнѣй снѣгъ, знайшло ся на разъ въ водѣ. Зъ трудомъ лишень зможено ихъ выратувати. Всѣ магазины и робѣтнѣ товариства плавыи подѣ водою. Многѣ слезы завалили ся. Вода забрала зб собою 15 човенъ ратунковыхъ, а на поверхнѣй достережи можна плоты, доски и цѣлы дерева вырванѣ зъ корѣнемъ.

Не меншѣ шкоды нанесли повѣни и въ Нѣмцяхъ, именно въ Познанщинѣ и Шлезку. Вылили тамъ рѣкы: Верещица, Низа, Фрига,

Просна и Варта. Станъ Варты выносить 13 стѣпъ по надъzero и залитыхъ есть много улицъ въ Познани. Въ долѣшнихъ частяхъ Познани сотки родинъ безъ даху и притуловиска. Въ повѣтѣ Косминьскѣмъ (въ Познаньскѣмъ) вылили: Орля, Охля и Рдонца. Загаломъ всѣ рѣкы Прусъ западныхъ и восточныхъ выступили съ корыта.

Страшнѣй видъ представляє часть Варшавы, водою залита. Кѣлкадєсять людей вывозять мешканцѣвъ зъ zagrożеныхъ домѣвъ. Всѣ села по правѣмъ боцѣ рѣкы стоять подѣ водою и получение зъ ними перерване.

Послѣднѣй вѣсти доносятъ о загалномъ зниженю ся воды. Дальшихъ выливѣвъ обавляти ся не можна, но чнжъ малѣ вже сѣ нещастя, якѣ постигли насъ до теперѣ.

Послѣднѣй вѣсти.

О страшнѣй нуждѣ въ Ирландіи довѣдали ся Англичы зъ устъ самого намѣстника Ирландіи лѣорда Зеландъ. На банкетѣ ирландскихъ членѣвъ Товариства запомогѣ, заявивъ лѣордъ, що въ кѣлькохъ лишень мѣщевостяхъ число осббъ, котрѣ треба заосмотрити въ поживу, выносятъ 9.968, крѣмъ дѣтей, зъ котрыхъ около 28.000 конечно тра заосмотрити въ одѣжъ найпотребнѣйшу.

До того въ западныхъ частяхъ Ирландіи муситъ товариство запомогѣ ратувати около 14.000 родинъ зъ голоду. Загалне число потребуемыхъ подпомогѣ выносить 99.000 осббъ.

Того тѣжня прибуде до Берлина на кѣлкадцєвнѣй побуть король греческій, а опбсла поѣде до Копенгаги.

Царска родина рос. має небавкомъ поѣхати Криму и выжидати тамъ повороту в. князя до Юрїя зъ Альжиру. В. князь поверне на свята великоднѣй н. ст. въ маю. Царство замешкають зъ замку Ливадїя.

Кроника.

— Анкета въ справѣ жидѣвъ. С. Е. п. Намѣстникъ привавъ предѣдательство жидѣвской вѣроисповѣдной гмины въ Краковѣ, до удѣлу въ анкетѣ, котра має збратити ся нынѣ въ намѣстничествѣ, а на котрой має бути уложеннѣй проектъ статуту для жидѣвскихъ вѣроисповѣднѣй гминъ въ Галичинѣ.

— Нова Церковь має бути збудована зъ твердого матерїалу въ Гниблѣ, перемышлянского повѣту; заходомъ мѣщевого властителя П. О. Коцовского. Будѣвля почне ся вже сего лѣта.

— Магистратъ мѣста Львова подає до вѣдомости, що зъ початкомъ року школьного 1891/2 буде опорожненыхъ около 275 мѣсцѣ въ войсковыхъ закладахъ науковыхъ вѣльныхъ цѣлкомъ, або по части бдѣ оплаты. Зъ числа того припадає: 30 мѣсцѣ на войсковый дѣмъ сирѣтъ, 170 на першій, а 25 на третій рѣкъ войсковои нишней школы реальной, а въ кѣнци 50 мѣсцѣ на першій рѣкъ войск. академіи въ Wiener Naustadt и техничну академію войскову у Львовѣ.

— Огонь вспыхнувъ дня 12 с. м. въ Хелмици, оселѣ коло Нового Сонча. Згорѣло 29 хатъ, а 90 будынкѣвъ господарскихъ. Шкоду обчислюють на 250.000 злр. зъ котрыхъ меньша часть обезпечена. Въ огни агябло 19 штукъ худобы, много овецъ, свинѣ, пѣбѣвъ, крѣмъ того надѣ 20 людей однесло меньше або бѣльше тяжкѣй ушкодження. Причиною нещастя була неосторожнѣсть.

— Снѣжъ случаѣвъ смерти голодоваи притрафило ся въ Парижи подчасъ послѣднихъ десяти днѣвъ. Въ тягу лѣтъ было случаѣвъ такихъ бѣльше.

— Кондукторъ почтовый Стѣхнѣй доставъ сѣбрнѣй крестъ заслуги.

— Полиція львѣвска потягнула въ Недѣлю до бдѣвчателности кѣлькохъ кушцѣвъ, котрѣ выступили противо пошанованя Недѣлѣ. У насъ по мѣсточкаѣ, если бы такъ хотѣла полиція занинути ся, то мусѣлабы хйба всѣхъ крамарѣвъ замкнутѣ до арешту, божѣ торгъ недѣльный не устає цѣлкомъ.

— Зъ Царства польского выбирає ся до Бразиліи и Николай Глинка и о. Жигмонъ Хелминскій, а то щобы допомогѣ до повороту тѣмъ эмигрантамъ, котрымъ вже падоѣла Америка. Здаєсь, що такихъ буде не мало.

— Нынѣ (въ понедѣлокъ) зачинають ся въ монастырѣ оо. Василиянъ у Львовѣ упражненя духовнѣй для священникѣвъ нашихъ всѣхъ трехъ дієцєзѣй. Упражненя тѣй урядженѣй суть стараньемъ новозаваненого товариства св. апостола Павла. До участи зголосило ся бѣльше священникѣвъ, упражненѣй удѣляти буде о. С. Ломницкій молдыи рефор. Василияннѣй.

— Рада мѣста Львова ухвалила въ справѣ маючого ся будувати комѣщеня для лѣварского выдѣлу при Университетѣ, крѣмъ субвенци 30,000 зр. признанои вже передъ тѣмъ для той цѣли, доплатити ще Правительству 20,000 зр. яко эквивалентъ за грунтъ обѣщанныи подѣ будѣвлю, котрой мѣсто близько головного шпитала не має, а въ причинѣ дороженя ся властительнѣй поблискихъ, набути не може.

Зъ Петербурга доносятъ до заграничныхъ дневникѣвъ, о зловленю въ Костромѣ ославленного нигилисту Дегава, котрый убивъ начальника тайной россійской полици Судейкина. 8 лѣтъ годѣ его було полиции выслѣдити, мимо того, що ажъ 10.000 рублѣвъ за то було правительствомъ назначено. Кто однакъ знає чи сей поймаый стѣ дѣйстно Дегавомъ? Кѣлькохъ вже брано за него, и показало ся потѣмъ, що поимчики ошибались. Не дуже то лестне свѣдѣцтво о ловкости россійской полици.

— Лондинѣй приготавлиє ся до величаго принятя цѣсаря Вильгельма, котрого прибыта тутъ надѣють ся. Членъ рады Вилиамсонъ пропонує цѣсареву врученѣй адресы въ Guildhall. Имовѣрно дѣстане цѣсаръ таже почетне горожанство.

— Перша царова фабрика обуви завязала ся у насъ въ Краковѣ. П. Дорьянскій и Спѣлка доставши замовленя на бѣльше якъ тысячь паръ чобѣтъ для войска завели таку фабрику.

Вѣсти епархіальной.

Аеп. Львѣвска.

Презенту на Доброводы одержавъ о. Ант. Алиськевичъ.

Кан. институванѣй оо.: Ант. Рудницкій на Дитятинѣ, Стеф. Городецкій на Вербилѣвцѣ, Теоф. Горникевичъ на Витвицю, Вас. Молчко на Сервиры, Петро Гадкиевичъ на Вишенку малу, Бронъ Кмицикевичъ на Фрагу.

Завѣдательства одержали оо.: Вол. Розлуцкій зъ Дитятина въ Коавцѣвъ, Вол. Шенкирикъ зъ Плѣснѣвъ въ Урлѣвъ, Сим. Виняскій зъ Вишенки въ Чижиковѣ, Юс. Рыбакъ зъ Вербилѣвца въ Плѣснѣвахъ, Ник. Курбасъ зъ Витвицѣ, въ Говѣвѣ.

Введеннѣй о. Іоанъ Редкевичъ за проповѣдника при архикатедральной церкви у Львовѣ.

Консисторїя вставилась до намѣстничства о платню въ фонду религійного для ирив. сотрудника въ Новосѣлкахъ-ленчѣ.

Конкурсъ ровнисавъ митр. Ординарїатъ на одно мѣсце греміальной крилошанина при митр. капитулѣ львѣвской зъ платнею 945 зр. и вѣльнымъ помешканьемъ. Поданы, заосмотренѣй въ потрѣбнѣй документы, мають кандидаты лично предложити митр. Ординарїатови до 20 марта с. р.

Торгъ збжемъ.

16 марта	Львѣвъ	Тернопѣль	Пѣдлолѣчиска	Ярославъ
Пшеница	8.—8.25	7.85—8.10	7.60—8.—	8.—8.45
Жито	5.85—6.20	5.60—6.—	5.40—5.90	6.—6.35
Ячмѣнь	6.—6.75	5.25—7.—	4.85—6.50	5.75—7.25
Овесъ	6.—6.70	5.80—6.35	5.75—6.20	6.20—7.—
Горохъ	6.20—9.75	6.—9.—	6.—8.50	6.30—9.75
Выка				
Рѣпакъ				
Хмель				
Конюшина чер.	42.—52.—	42.—52.—	45.—51.—	45.—52.—
Конюшина бѣла				
Оковита				

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.
Хмель бдѣ — до — за 56 кильо.
Оковита готова за 10.000 літр. пр. Іосо Львѣвъ одѣ — до — вл.

Одѣвчателнѣй редакторъ: Адамъ Креховецкій.

